

Umi Juhdelmiä

suomalaisen
näyttely kirjallisuuden
unista ja
unelmista

NÄYTTELYOPAS

Lukuisista tarinoista punottu taidekudelma

Kirjallisuutemme erilaiset näkökulmat uneen lumoavat: On rauhallista päivä-, yö- tai talvilepoa, unimaailman karnevalistista iloa ja surrealistisia yllätyksiä sekä painajaisten kammoa ja kauhua. On koomaan vaipuneen outo ja tuntematon unitila. On saari, jossa unennäköä pidetään sairautena ja rikoksena, ja siitä paljastuneet sysätään pakkotyöhön karmeisiin olosuhteisiin. Ja on toinen saari, jossa muuan taiteilija vangitsee maalauksiinsa unia, joita toiset vasta uneksivat.

Kirjoissa uni voi olla reitti kuolleiden maailmaan tai lumoavan unien kirjaston ihmeellisten tarinoiden äärelle. Unen kautta voi päätyä kokonaan toiseen todellisuuteen jossain oman maailmamme ulottumattomissa.

Eri taiteenalojen ammattilaisten yhteistyöllä Unikudelmia-näyttelystä on kasvanut elämyksellinen ja kokemuksellinen taidemaailma, jossa näyttelyvieraan omat unet ja unelmat kietoutuvat yhteen suomalaisen kirjallisuuden uneliiden kertomusten kanssa. Unikudelmien jokaisella esineellä ja yksityiskohdalla on omat tarinansa, jotka löytyvät näyttelykirjallisuudesta. Näyttelyn taidekudelman kietoutuu myös mielenkiintoinen kattaus suomalaisten nykytaiteilijoiden teoksia, joista osa on saanut inspiraationsa näyttelyn kirjallisuudesta.

Unikudelmia on rakkauden- ja kunnianosoitus suomalaiselle kirjallisuudelle. Se on kymmenien teosten, taiteilijoiden ja tekijöiden vuoropuhelusta syntynyt kudelmaverkosto, jota kukaan ei olisi voinut tehdä yksin. Näyttely on lukemattomista unilangoista kudottu polku kohti tarinoita: jossain täällä ne alati odottavat, että joku avaa kannen ja alkaa lukea tai kertoa. Hiljaa itsekseen tai kenties jonkun hieman suuremman sylissä kuunnellen.

Anna & Kati

ELÄMYKSELLINEN UNIKUDELMIÄ-NÄYTTELYMAAILMA – näyttely suomalaisen kirjallisuuden unista ja unelmista

Nukahtaisitko mieluummin huijarisänkykauppiaan antiikkisänkyyn vai Uppiksen talviunipesään? Onko unessasi turvallista, vai istuuko rintasi päällä painaja? Onneksi uniin ei tarvitse uskaltaa yksin, vaan sinne on monta saattelijaa: lämpöisiin talviuniin johdattaa Unenkuiskaaja hohtavine viittoineen, päivätorkkuja tarjoilee Nunnun haukotushuiska ja unien avaruuksiin voi kulkea nukkumatti Kerkkosen luutakopterilla tai Unikon syntymäpäiväreellä.

Unikudelmia on elämyksellinen taidemaailma, joka kertoo yli kolmenkymmenen suomalaisen kirjan tarinoita. Näyttelyn kirjallinen kudelma kurkottelee yli 75 vuoden taakse, ja mukana on teoksia ihan jokaiselle: kuvakirjoja, satuja, kuvakertomuksia, novelleja, romaaneja ja tietoa. Pääpaino on lasten- ja nuortenkirjallisuudessa, mutta mukana on myös unista aikuisten proosaa.

Unikudelmissa on esillä myös mielenkiintoinen kattaus suomalaisten nykyaiteilijoiden teoksia, joista osa on saanut inspiraationsa näyttelyn kirjoista. Kirjallisuuslähtöisen näyttelymaailman kaikilla pienillä ja suurilla esineillä ja yksityiskohdilla on omat tarinansa, jotka löytyvät näyttelykirjallisuudesta. Oulun lastenkulttuurikeskuksen sanataideopettajat ovat tuottaneet jokaiseen näyttelyn kirjaan sanataideharjoitusmateriaalin, joka on vapaasti kaikkien käytettävissä näyttelyn verkkosivuilla.

Unikudelmia on Oulun lastenkulttuurikeskuksen näyttelytuotanto, joka oli ensi kerran esillä Lumotut sanat – lasten ja nuorten sanataideviikoilla kulttuuritalo Valveella huhti–heinäkuussa 2017. Näyttely on lähtenyt kiertomatalle Oulusta kesällä 2017, ja kevääseen 2024 mennessä sen on kokenut jo yli 80 000 kävijää.

Lisätiedot

Sähköpostiosoitteet muotoa etunimi.sukunimi@ouka.fi

Näyttelystä ja sanataidekoulutuksista:
sanataiteen vastuuopettajat ja festivaalin taiteelliset johtajat
Anna Anttonen, p. 044 703 7541 ja
Kati Inkala, p. 044 703 7543

Näyttelytuotannosta ja -kiertueesta: koordinaattori Tiina Paaso, p. 040 536 9282

www.kulttuurivalve.fi/fi/lastenkulttuurikeskus

www.lumotutsanat.fi

www.facebook.com/lumotutsanat

#unikudelmia

www.unikudelmia.fi

www.sanataidesanoja.fi

www.facebook.com/unikudelmia

Näyttelyn taiteellinen työryhmä

Alkuperäisidea, käsikirjoitus, näyttelysuunnittelu ja sanataidekasvatusmateriaalit

Anna Anttonen ja Kati Inkala

Anna Anttonen ja Kati Inkala ovat työskennelleet Oulun lastenkulttuurikeskuksessa sanataiteen vastuupettajina vuodesta 2006 lähtien. Peruskoulutukseltaan molemmat ovat äidinkielen ja kirjallisuuden opettajia (FM). Anttonen ja Inkala ovat olleet Lumotut sanat – lasten ja nuorten sanataideviikkojen taiteellisia johtajia festivaalin ensimmäisestä tapahtumavuodesta (2007) lähtien. Yhdessä työryhmiensä kanssa he ovat tuottaneet useita näyttelyjä. Yksi varhaisimmista on elämyksellinen **Saareen-näyttely**, joka kiersi Suomea vuosina 2010 - 2016 ja keräsi yli 70 000 kävijää. Saareen sai vuonna 2013 valtakunnallisen Onnimanni-palkinnon lasten- ja nuortenkirjallisuuden edistämistyöstä. Tällä hetkellä kiertueella on myös Anttonen ja Inkalan yhdessä kirjailija Eppu Nuotion ja kuvittaja Liisa Kallion kanssa käsikirjoittama **Minä tykkään nyt**.

Näyttelysuunnittelu, visualisointi ja lavastus

Heidi Kesti

Heidi Kesti on oululainen kuvataiteilija, lavastaja ja puvustaja. Hän valmistui Satakunnan ammattikorkeakoulusta vuonna 2005 ja on sen jälkeen työskennellyt vapaana taiteilijana useiden eri ammattilaisten ja tuotantojen parissa. Kestin rooli Unikudelmassa oli toimia näyttelysuunnittelijana ja ohjata monialaista visuaalista työryhmää. Hän on myös valmistanut näyttelyyn useita teoksia.

Lavastus ja lavasterakentaminen

Petri Haapakoski

Petri Haapakoski on lavasterakentamisen erikoisammattimies. Unikudelmiin hän on rakentanut useita elementtejä, kuten Tuulipuun ja *Tatun ja Patun oudosta unikirjasta* tutun huijarisänkykauppiaan antiikkisängyn. Haapakoski toimi lavasterakentajana ja -suunnittelijana myös suuren suosion saaneessa Saareen-näyttelytuotannossa.

Äänet

Anssi Laiho

Anssi Laiho on opiskellut säveltämistä ja äänisuunnittelua City College of Manchesterissa ja Oulun konservatoriossa. Viimeisten viiden vuoden aikana Laiho on vakiinnuttanut paikansa yhtenä Pohjois-Suomen aktiivisimmista ja kysytyimmistä äänisuunnittelijoista. Unikudelmiin Laiho suunnitteli kokonaisäänimaailman sekä pisteääniiä mm. puhelimiin ja Tähtisumuvaunuun.

Seitit ja verkot
Maria Littow

Maria Littow on oululainen vapaa taiteilija, joka on 35 vuoden ajan ilahduttanut katsojia tanssien, tehden koreografioita ja opettaen tanssia. Valmistuttuaan puualan artsaaniksi vuonna 2009 hän on tehnyt myös lavastuksia ja installaatioita tanssiesityksiä varten. Unikudelmien katossa riippuu lukuisia Littowin käsissä syntyneitä unisieppareita.

Tuotantoassistentti, kuvataiteilija
Tiina Paaso

Tiina Paaso on oululainen kädentaitaja ja kuvataiteilija. Hän valmistui Lapin ammattikorkeakoulusta vuonna 2014, ja hän on opiskellut kuvataidetta myös Limingan taidekoulussa sekä Lapin yliopistossa. Unikudelmiin Paaso valmisti mm. Unensaattaja-tekstiiliteoksen. Lisäksi hänellä oli näyttelyssä monenlaisia tuotannollisia tehtäviä.

Unikudelmien työryhmää, vasemmalta Maaria Rousu, Katri Tenetz, Anna Anttonen, Petri Haapakoski, Heidi Kesti, Kati Inkala, Tiina Paaso ja Anssi Laiho (kuva: Juuso Haarala)

Näyttelyn taiteilijoita ja yhteistyökumppaneita

Unikudelmia-näyttelyssä on mukana seuraavien taiteilijoiden töitä:

Satu Kontinen

– Kontinen on toteuttanut myös näyttelyjulisteen ja -oppaan kuvitukset

Johanna Huhtamaa

Helena Kaikkonen

Kati Leinonen

Jenny Lucander

Moosa Myllykangas

Pasi Räbinä

Auli Sukuvaara

Jaakko Tornberg

Taruliisa Warsta

Neulojat ja virkkaajat

Minna Juotasniemi, Miranna Niva, Tanja Nurmesjärvi ja Vilma Jumisko

Painajat

Matilda Pelo ja Sofia Seppälä

Elektroniset tehosteet

Jani Iivari

Piirroksiset ja etiketit

Sara Ahola, Siina Sipilä ja Eeva-Liisa Saarela

Kirjallisuuden asiantuntija

Anne Alarto, Oulun kaupunginkirjasto

Visuaalisen taiteen asiantuntijat

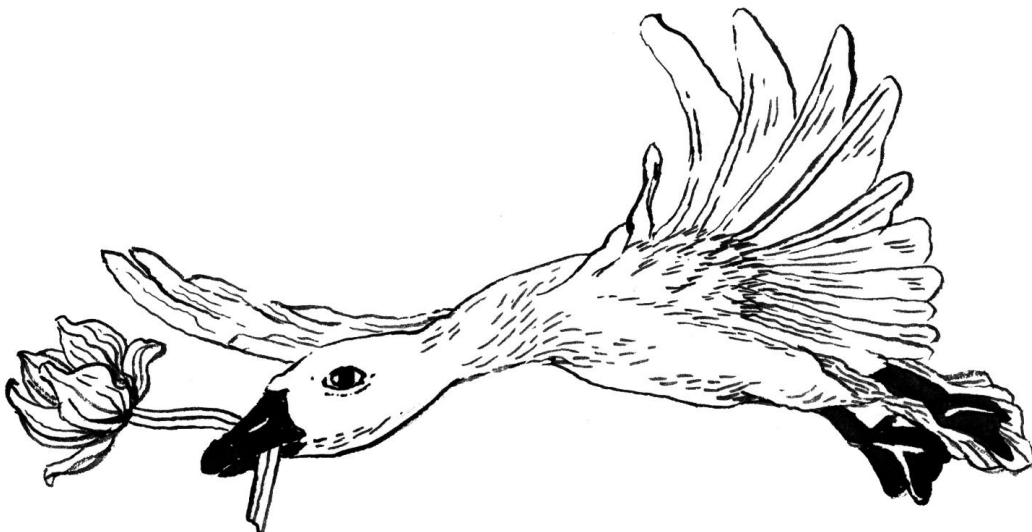
Anna-Riikka Hirvonen ja Elina Vieru, Oulun taidemuseo

Yhteistyökumppanit

Myllylahti, Schildts & Söderströms, Otava, Tammi, WSOY, Teos, Suuri Kurpitsa, Jalava, Oulun kaupunginkirjasto, Oulun taidemuseo, Valveen elokuvakoulu, OSAO Myllytullin-Pikisaaren yksikkö ja lehtori Suvi Pöyhtäri

Tuotanto ja tiedotus

Unikudelmia on Oulun lastenkulttuurikeskuksen näyttelytuotanto, joka oli ensi kerran esillä Lumotut sanat – lasten ja nuorten sanataideviikoilla 2017. Lastenkulttuurikeskus osa Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluita. Näyttelyn vastaavana tuottajana toimi Katri Tenetz, tuotantoassistenttina Tiina Paaso ja tiedottajana Maaria Rousu.

Unikudelmia-näyttelyn nykytaideteokset

Johanna Huhtamaa

Unimatkoja jostain kaukaa

2017, akryyli vanerille

Helena Kaikkonen

Muistan sinua

2020, rautalanka, ompelulanka

Satu Kontinen

Yö – kirja unesta ja pimeän salaisuuksista

(kuvituksia)

2016, painovedos

Satu Kontinen

Tähtisumuvaunu

2017, akryyli kankaalle

Jenny Lucander

Lohikäärmeunia (kuvitus)

2015, painovedos

Moosa Myllykangas, Pasi Räbinä, Kati

Leinonen

Perintö I

(valokuva Art Couture Portraits -sarjasta)

2014, värituloste bannerille, kaulusveistos

Auli Sukuvaara

Agnes

2020, Artist's Book -taiteilijakirjateos

Jaakko Tornberg

Ball

2006, sekatekniikka (mixed media)

Jaakko Tornberg

Parasta ennen

2015, sekatekniikka (mixed media)

Taruliisa Warsta

Ruusunen (originaalikuvituksia)

2007, serigrafia

Heidi Kesti

Pehmoleluryijy 1–2

2014, esinekooste

Heidi Kesti

Leikkikalumaa 1–5

2017, esinekooste

Maria Littow

Unisiepparit

2017, paju, tekstiili, helmet

Tiina Paaso

Unensaattaja

2017, tekstiiliteos

Tiina Paaso

Unilampaat

2017, lampaanvilla

Unilankakudelman

suunnittelija Heidi Kesti

kutojat Miranna Niva ja Minna Juotasniemi

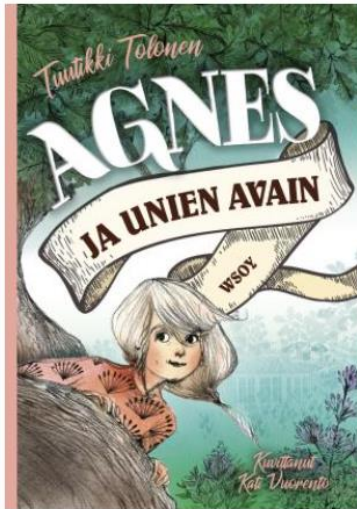
2017, lampaanvilla

Unikudelmia-näyttelyyn liittyvä kirjallisuus

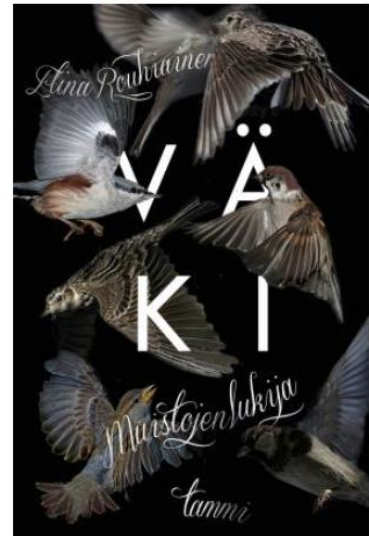
Unikudelmia on kirjallisuuslähtöinen näyttely, jonka jokaisella suurella ja pienellä yksityiskohtalla on oma tarinansa. Kaikki nämä tarinat ovat peräisin näyttelyn 36 kirjan kansien välistä. Näyttelyn käsikirjoittaneet sanataideopettajat Anna Anttonen ja Kati Inkala ovat laatineet jokaiseen Unikudelmien kirjaan sanataideharjoitusmateriaalin, joka on vapaasti kaikkien käytettävissä osoitteessa www.kulttuurivalve.fi/fi/lastenkulttuurikeskus/kisama/

Tuutikki Tolonen ja Kati Vuorento (kuv.): Agnes ja unien avain

Pauli Kallio ja Juliana Hyrri:
Kalle, pallo ja sello

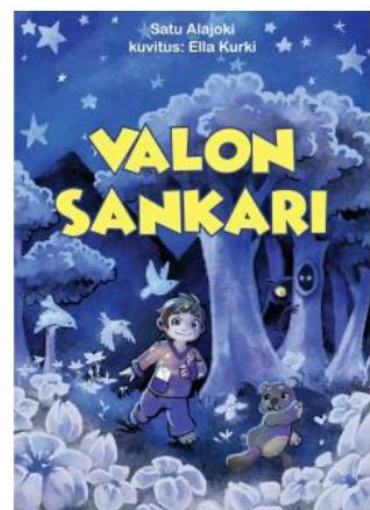
Elina Rouhiainen:
Muistojenlukija

Johanna Venho: Sadan vuoden unet

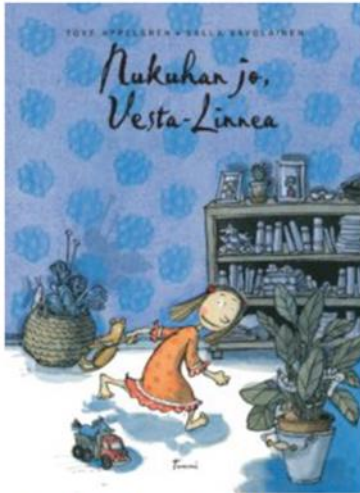

Anna Sofia Urrila, Hanna-Kaisa Wigren, Kirsi-Marja Zitting ja Virpi Kaarina Talvitie (kuv.): Silmät kiinni, Silmu! Asiaa unesta

Satu Alajoki ja Ella Kurki (kuv.): Valon sankari

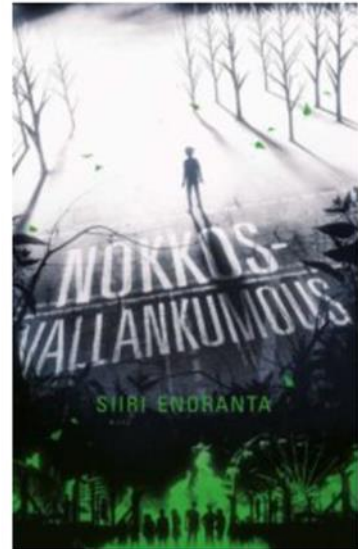

Tove Appelgren ja Salla Savolainen (kuv.): Nukuhan jo, Vesta-Linnea

Bo Carpelan: Muistan, uneksin

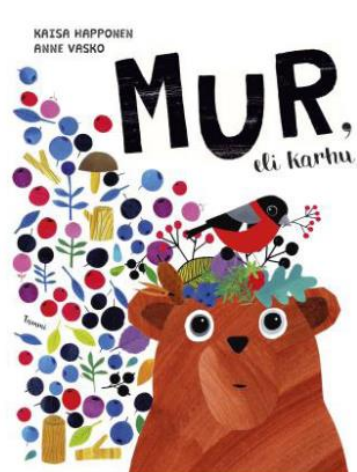
Siiri Enoranta: Nokkosvallankumous

Laura Ertimo ja Satu Kontinen (kuv.): Yö – kirja unesta ja pimeän salaisuuksista

Jacob ja Wilhelm Grimm sekä Taruliisa Warsta (kuv.): Ruusunen

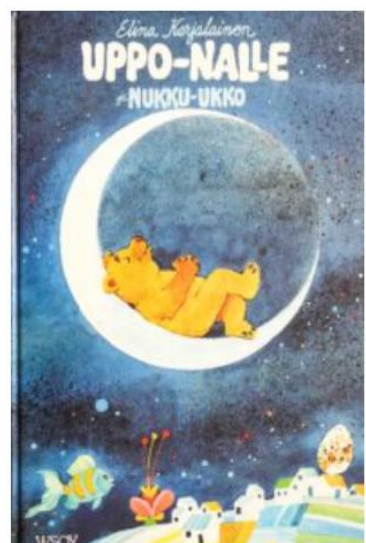
Kaisa Happonen ja Anne Vasko (kuv.): Mur, eli karhu

Aino Havukainen ja Sami Toivonen: Tatun ja Patun outo unikirja

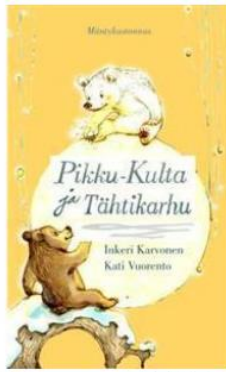

Emmi Itäranta: Kudottujen kujien kaupunki

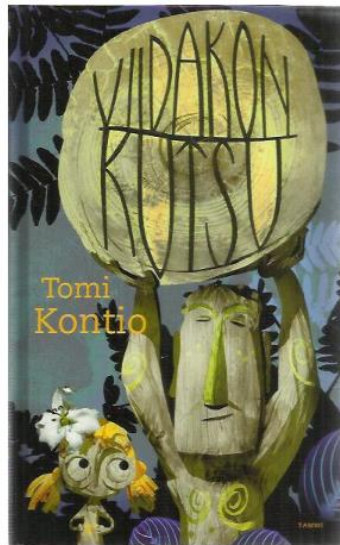

Elina Karjalainen ja Hannu Taina (kuv.): Uppo-Nalle ja Nukku-ukko

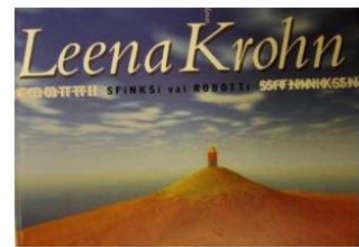

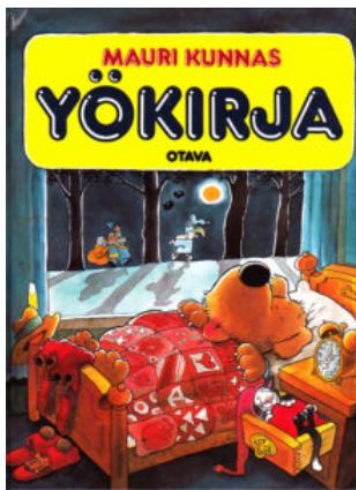
Inkeri Karvonen ja Kati Vuorento (kuv.): Pikku-Kulta ja Tähtikarhu

Tomi Kontio: Viidakon kutsu

Leena Krohn: Sfinksi vai robotti

Mauri Kunnas: Yökirja

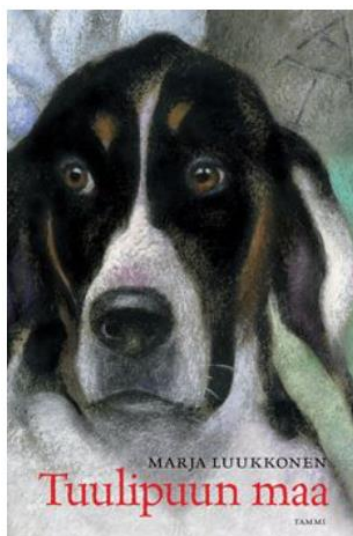
Marjatta Kurenniemi ja Maija Karma (kuv.): Onneli, Anneli ja nukutuskello

Marjatta Kurenniemi ja Christel Rönns (kuv.): Unikon satuja

Kari Levola: Unisieppari

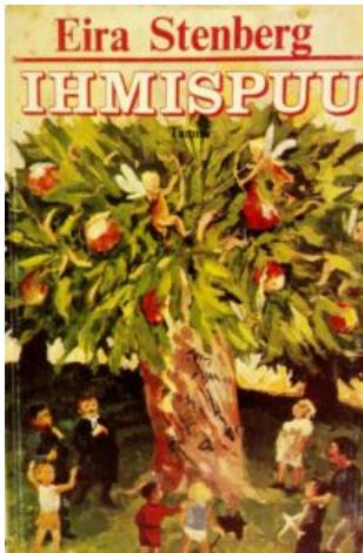

Marja Luukkonen: Tuulipuun maa

Eppu Nuotio ja Tuutikki Tolonen: Unienvaihtaja

Eira Stenberg: Ihmispuu

Sanna Tahvanainen ja Jenny Lucander (kuv.):
Lohikäärmeunia

Oili Tanninen: Nunnu

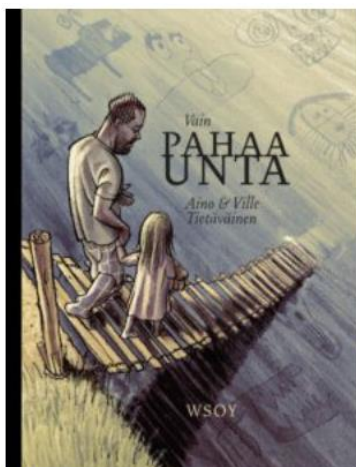
Katri Tapola ja Virpi Talvitie
(kuv.): Unilintu ja Uljas
Sankari

Mila Teräs ja Karoliina
Pertamo (kuv.): Elli ja
unenpää

Marja-Leena Tiainen:
Viestejä Koomasta

Ville ja Aino Tietäväinen:
Vain pahaa unta

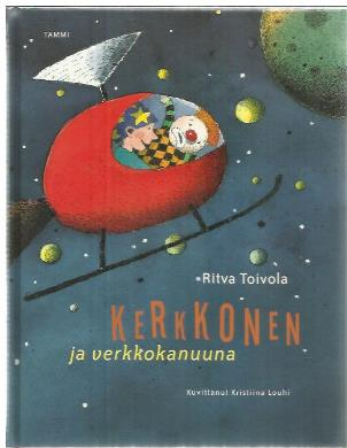

Ritva Toivola: Anni
Unennäkijä

Ritva Toivola ja Kristiina
Louhi (kuv.): Kaukana
Unihiekkakuussa

Ritva Toivola ja Kristiina Louhi (kuv.): Kerkkonen ja verkkokanuuna

Ritva Toivola ja Kristiina Louhi (kuv.): Matka Höyhenplaneetalle

Jenni Tuominen:
Unessakävelijä

